

KINNITATUD
Kadrina Vallavolikogu 27.11.2019
määrusega nr 38

KADRINA VALLA TERVISEPROFIIL JA TEGEVUSKAVA 2020-2023

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	4
1. ÜLDANDMED	5
1.1 Valla lühiiseloostus.....	5
1.2 Pindala ja asustustihedus	5
1.3 Rahvastik	5
1.4 Rahvastiku soo- ja vanusjaotus.....	6
1.5 Elussündide- ja surmajuhtude arv ning loomuliku iibe kordaja	7
1.6 Demograafiline tööturusurveindeks.....	7
2. SOTSIAALNE SIDUSUS JA VÕRDESED VÕIMALUSED	8
2.1 Majanduslikult aktiivsed üksused/ettevõtted	8
2.2 Keskmise brutotulu.....	8
2.3 Ülalpeetavate määr	8
2.4 Registreeritud töötuse määr	9
2.5 Ravikindlustusega kaetud elanike osakaal.....	9
2.6 Puuetega laste ja täiskasvanute arv	10
2.7 Väljamakstud toimetulekutoetused.....	10
2.7.1 Sotsiaaltoetuste loetelu ja saajate arv	11
2.8 Paikkonnas pakutavad sotsiaalteenused.....	12
2.9 Kogukonna motivaatorid ja elanike kaasamine	12
3. LASTE JA NOORTE TURVALINE NING TERVISLIK ARENG.....	13
3.1 Laste arv omavalitsuses	13
3.2 Lastele ohutu elu- ja õpikeskkond	13
3.3 Laste arv haridusasutustes	13
3.4 Kooli/ lasteaia terviseteenuse olemasolu	14
3.5 Koolikohustuse täitmine	14
3.6 Laste ja noortega tegelevad asutused	15
4. TERVISLIK ELU-, ÕPI- JA TÖÖKESKKOND	16
4.1 Keskkonna mõjurid.....	16
4.1.1 Õhk	16
4.1.2 Vesi.....	16
4.1.3 Jäätmed ja jäätmekäitlus	16
4.2 Transport ja teedevõrk	17
4.3 Inimkannatanutega liiklusõnnetused.....	17

4.4 Kohaliku omavalitsuse alkoholipoliitika ning alkoholi müüvad kauplused	18
4.5 Kuritegude arv 1000 elaniku kohta.....	18
4.6 Tulekahjudes hukkunute ja vigastatute arv.....	18
4.7 Tulekahjude arv	19
4.8 Huvitegevuse ja vaba aja veetmise kohad	19
5. TERVISLIK ELUVIIS	20
5.1 Füüsiline aktiivsus	20
5.2 Toitumine.....	20
5.4 Helkuri kasutamine	20
5.5 Tervisealase teabe kättesaadavus	20
5.6 Tervislikku eluviisi toetavad üritused paikkonnas.....	20
6. TERVISETEENUSED	22
6.1 Tervishoiuteenused	22
6.2 Nõustamisteenused	22
6.3 Rahvastiku terviseseisund.....	22
7. TERVISE- JA HEAOLU TEGEVUSKAVA AASTATEKS 2020-2023	24
KOKKUVÕTE	27
KASUTATUD ALLIKAD	28

SISSEJUHATUS

Paikkonna terviseprofiil on dokument, mis aitab kaardistada kohalike elanike tervise olukorda ja seda mõjutavaid tegureid. Samuti saab terviseprofiili abil määratleda paikkonna peamised probleemid, sekkumist nõudvad valdkonnad ja vajalikud tegevused. Terviseprofiili koostamise eesmärgiks on juhtida tähelepanu omavalitsuses tehtavate otsuste tervisemõjudele ja tagada tervise arendamise temaatika integreerimine omavalitsuse arengukavasse.

Kadrina valla terviseprofiili koostamisel lähtuti Tervise Arengu Instituudi juhendmaterjalist „Kohaliku omavalitsuse ja maakonna terviseprofiili koostamine“ ning indikaatorite andmesisestustabelitest.

Andmeid kasutati Eesti Statistikaameti, Tervise Arengu Instituudi, Politsei- ja Piirivalveameti, Eesti Haigekassa, rahvastikuregistri jt andmebaasidest. Terviseprofiili on toodud andmed, mida oli võimalik välja võtta Kadrina valla kohta.

Terviseprofiilis antakse ülevaade Kadrina valla asustustiheduse, elanike tervise, sotsiaalse kaasatuse, elanike toimetuleku, laste ja noorte arengu, tervisliku elu-, õpi- ja töökeskkonna ning terviseteenuste kohta.

Terviseprofiili lahutamatuks osaks on ka tegevuskava, milles tuuakse välja tegevusi, mida planeeritakse teha perioodil 2020-2023.

1. ÜLDANDMED

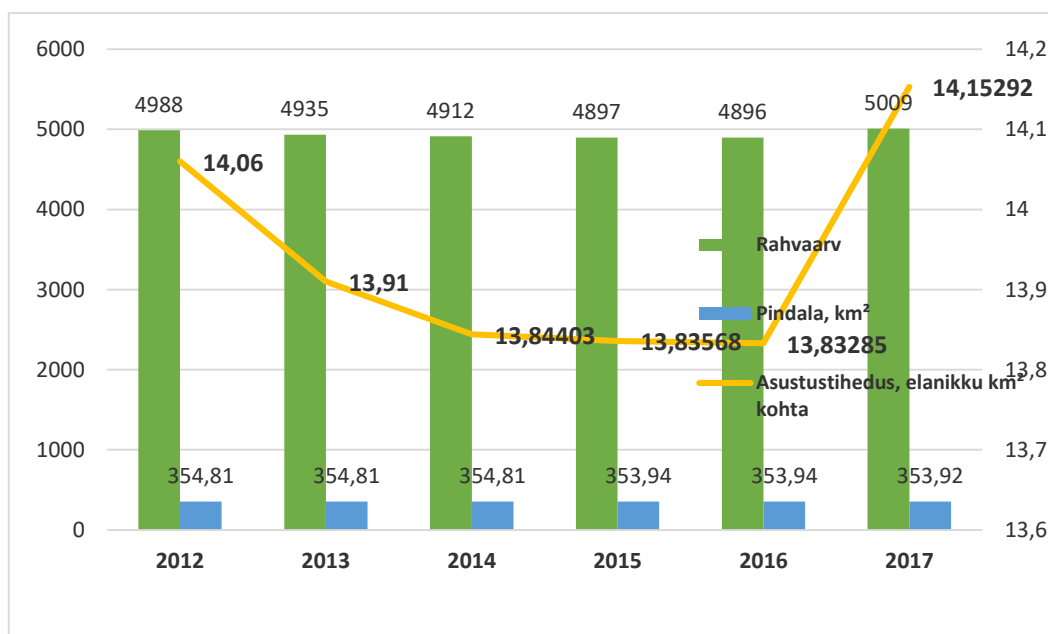
1.1 Valla lühiüloomustus

Kadrina Vald, moodustati 1992. aasta aprillikuus Kadrina külanõukogust. Kadrina vald asub Lääne-Virumaa lääneosas. Kadrina valla naabriteks on Tapa, Rakvere ja Haljala vald Lääne-Virumaal ja Kuusalu vald Harjumaal. Kadrina vallas on 40 küla ja 2 alevikku.

1.2 Pindala ja asustustihedus

Kadrina valla pindala on 354 km², mis on ligikaudu 10% Lääne-Viru maakonna pindalast.

Statistikaameti andmete põhjal on 2017. aastal Kadrina valla asustustihedus 14,2 in/km² ning rahvastikuregistri andmete põhjal 14,3 in/km². Eestis keskmiselt on asustustihedus statistikaameti andmetel põhjal 30,3 in/km² ja rahvastikuregistri andmete põhjal 30,0 in/km².

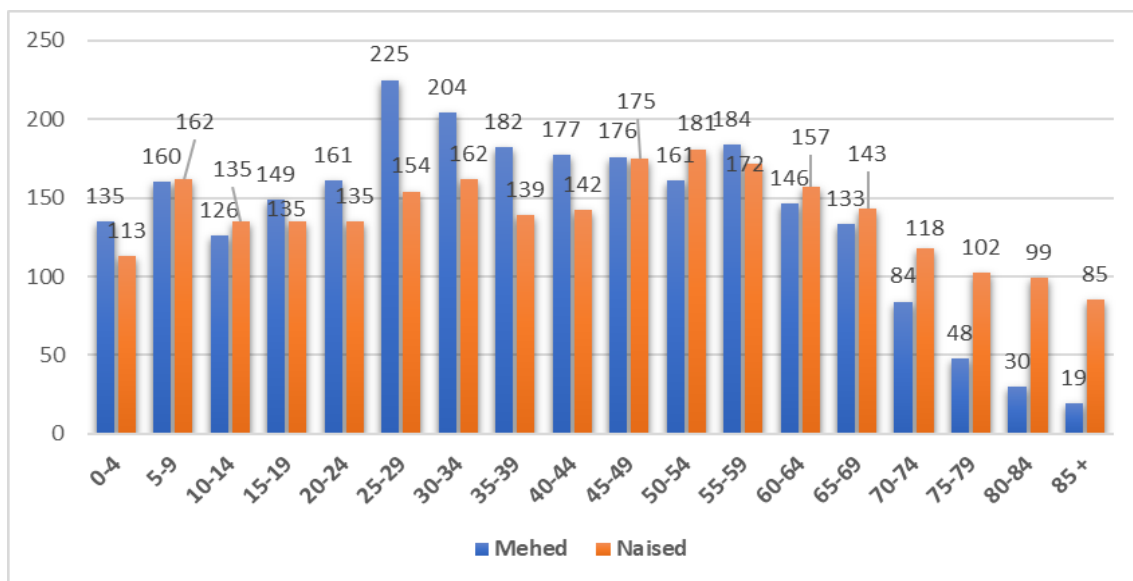
Joonis 1. Kadrina valla rahvaarv, pindala ja asustustihedus aastate lõikes (2012-2017)

Kadrina valla elanike arv on aastate lõikes vähenenud ning languse trend on jätkumas. 1. jaanuari 2019 seisuga oli elanike arv rahvastikuregistri andmeil langenud arvule 4908.

1.3 Rahvastik

Rahvastikuregistri andmeil on Kadrina vallas 2019. aasta 1. jaanuari seisuga 4908 elanikku. 2017. aastal oli Kadrina valla elanike arv kokku 5009 elanikku, mille kasvu tingis haldusreformiseadusega pandud piirmäär, mille järgi pidi 2017. a 1. jaanuari seisuga omavalitsuses olema vähemalt 5000 elanikku, et ei toimuks sundliitmist mõne naaberomavalitsusega. Pool elanikkonnast on koondunud elama Kadrina alevikku, kus pakutakse ka peamiseid teenuseid ja tervisespordi võimalusi.

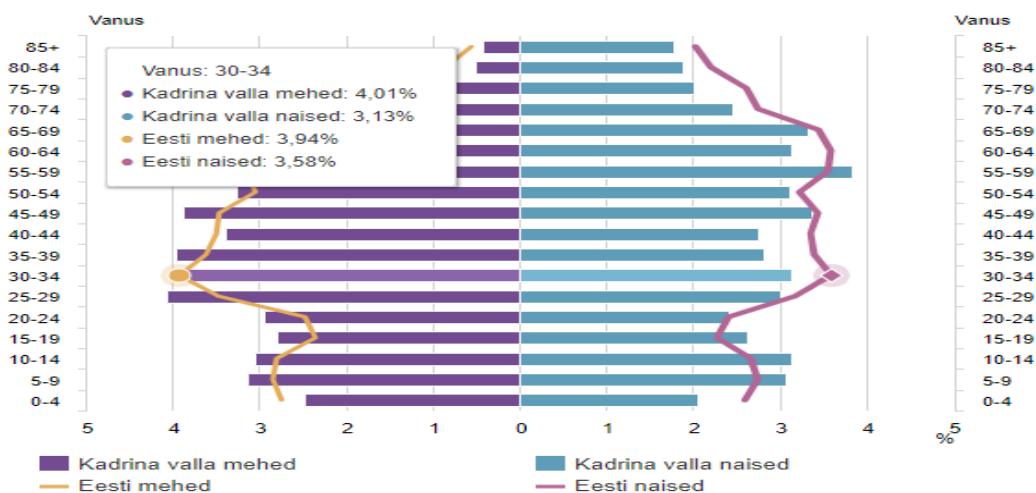
1.4 Rahvastiku soo- ja vanusjaotus

Joonis 2. Kadrina valla rahvastik vanusegrupiti (01.01.2018)

Jooniselt (2) avaldub, et meeste ülekaal naistest on kuni 40-44 vanusegrupini ning vanusegrupist 60-64 tõuseb esile naiste ülekaal, mis näitab naiste eluea pikemat kestvust. Kadrina vallas on enim 25-29 aastaseid meessoo esindajaid, naissoo esindajaid on enim vanusegrupis 50-54 kuni 181 inimest.

Rahvastikupüramiid peegeldab rahvaarvus ja rahvastiku koosseisus toimuvaid muutusi, lohkudelt ja kühmudelt on võimalik välja lugeda üsnagi palju informatsiooni. Püramiidi alumine osa näitab sündimust lähiminevikus - mida laiem on alumine osa üldiselt, seda suurem on sündimus. Püramiidi kõrgus annab aimu rahvastiku keskmisest elueast. Kui püramiidi küljes on järsk lohk (üks tulp on teistest märgatavalt lühem), on järelikult selle vanusegrupiga midagi juhtunud. Kui mõni tulp on teistest väljaulatuvalt pikem, siis on tegemist ebatavaliselt kõrge sündimuse või sisserrändega.

Joonis 3. Kadrina valla ja Eesti rahvastikupüramiid (01.01.2019), allikas: statistikaamet.

Kadrina valla rahvastikupüramiidi kuju on suhteliselt statsionaarne, sündimus on suuremusega tasakaalus ja keskmine eluiga on väga pikk.

1.5 Elussündide- ja surmajuhtude arv ning loomuliku iibe kordaja

Tabel 1. Loomulik iive Kadrina vallas seisuga perioodil 2011-2018

Jaotus	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sünnid	56	45	52	45	41	42	41	56
Surmad	54	43	59	51	49	54	49	59
Loomulik iive	2	2	-7	-6	-8	-12	-8	-3

Allikas: Rahvastikuregister ja Eesti Statistikaamet

Loomuliku iibe kordaja on aasta elussündide ja surmajuhtude arvu vahe 1000 aastakeskmise elaniku kohta, mis näitab, et rahvastiku taastootmine on negatiivne. Kuna vallast rändab rohkem inimesi välja kui sisse tuleb ning sünnib vähem lapsi kui elanikke sureb, siis jätkub Kadrina valla elanike arvu langus.

1.6 Demograafiline tööturusurveindeks

Demograafiline tööturusurveindeks on eelseisval kümnendil tööturule sisenevate noorte (5–14-aastased) ja sealt vanuse tõttu väljalangevate inimeste (55–64-aastased) suhe. Kui indeks on ühest suurem, siseneb järgmisel kümnendil tööturule rohkem inimesi, kui sealt vanaduse tõttu potentsiaalselt välja langeb.

Tabel 2. Kadrina valla demograafiline tööturusurveindeks

Jaotus	2014	2015	2016	2017	2018
Rahvaarv (arvestatud rännet)	4912	4897	4896	5009	4908
Rahvastik vanuses 5-14	574	580	583	583	601
Rahvastik vanuses 55-64	639	638	629	659	660
Demograafiline tööturusurveindeks	0,9	1	1	0,88	0,90

Allikas: Statistikaamet

Kadrina valla demograafiline tööturusurveindeks on statistikaameti andmetel oluliste muutusteta. 2018. aastal oli demograafiline tööturusurveindeks 0,9, see tähendab, et tööturule siseneb vähem inimesi, kui sealt vanaduse tõttu välja langeb.

Probleemid:

- Kadrina valla rahvastik on aastatel 2017-2018 kahanenud 2,01 % ehk 101 inimese võrra;
- 2011-2018 aastate jooksul on valla loomulik iive negatiivne.

Valdkonna eesmärk: Jätkusuutlik vald, paikne elanikkond.

Võimalikud meetmed:

- Tõsta elanike elukvaliteeti;
- Toetada laste sündi ja tagada vajalike teenuste (alus-, alg- ja põhihariduse) kättesaadavus ning kõrge kvaliteet.

2. SOTSIAALNE SIDUSUS JA VÕRDESED VÕIMALUSED

2.1 Majanduslikult aktiivsed üksused/ettevõtted

Tabel 3. Majanduslikult aktiivsed üksused/ettevõtted Kadrina vallas aastatel 2010-2018

Jaotus	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
< 10 töötajat	303	305	317	325	326	329	346	352	360
10-49 töötajat	20	20	21	22	21	21	19	21	20
50-249 töötajat	3	3	3	3	3	2	2	2	2
>250 töötajat	0	1	0	0	0	1	1	1	1
Kokku	326	329	341	350	350	353	368	376	383

Allikas: Statistikaamet

Kadrina vallas on aastate lõikes kasvanud väikeettevõtete arv, kus töötajate arv on alla kümne. Üle kümne töötajaga ettevõtteid on aastate lõikes olnud arvuliselt sama.

2.2 Keskmise brutotulu

Tabel 4. Keskmise brutotulu Kadrina vallas

Palgatöötaja kuukeskmise brutotulu, eurot			Palgatöötaja kuukeskmise brutotulu, eurot
Aasta	Mehed	Naised	Mehed ja naised
2014	1008,54	771,45	893,79
2015	1055,94	834,33	949,75
2016	1108,49	883,25	1000,67
2017	1192,57	949,37	1076,07
2018	-	-	1150,03

Allikas: Statistikaamet

Keskmine brutotulu on aastate lõikes kasvava trendiga. 2017. aastal oli keskmine brutopalk Kadrina vallas 1 076,07 eurot. Võrreldes 2016. aastaga 1 000,67 eurot on keskmine brutopalk statistiliselt kasvanud 75,40 eurot.

Eesti keskmine brutopalk 2017. aastal oli 1 221 eurot ning 2018. aastal oli 1 310 eurot.

2.3 Ülalpeetavate määr

Ülalpeetavate määra saame teada kui jagame kuni 14-aastaste ning vähemalt 65-aastaste inimeste arvu tööealiste ehk 15–64-aastaste inimeste arvuga. Parema sisulise tõlgendamise huvides korrutame tulemuse veel sajaga. Saadud tulemust nimetatakse ülalpeetavate määraks. Sisuliselt näitab see seda, mitu mittetööeas inimest tuleb 100 tööealise inimese kohta ehk mitut inimest peab ülal pidama 100 tööealist inimest.

Tabel 5. Ülalpeetavate määr

Näitaja	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rahvaarv	4988	4935	4912	4897	4896	5009
Vanus teadmata	0	0	0	0	0	0
Rahvastik vanuses 15-64	851	837	852	859	840	831
Rahvastik vanuses 65 ja enam	3348	3289	3255	3220	3237	3317
Ülalpeetavate määr	49	50	51	52	51	51

Allikas: Statistika andmebaas RV063

Kadrina valla ülalpeetavate määr on olnud aastate lõikes suhteliselt stabiilne, suuri tõuse ega langusi pole olnud. Aastal 2017 on Kadrina vallas iga 100 tööealise kohta umbes 51 mittetööeas ehk ülalpeetavat inimest.

2.4 Registreeritud töötuse määr

Registreeritud töötuse määr näitab töötute osakaalu tööjõus, st tööjõulise elanikkonna hulgas. Tööealise elanikkonna moodustavad valla elanikud vanuses 16-65. Tööealine elanik on vanuses 16-65. Kadrina vallas oli 1. jaanuar 2018. aasta seisuga töötuse määr 2,6% Kadrina valla töötuse määr liigub kooskõlas üldise majandusolukorra paranemisega vähenemise suunas.

Tabel 6. Kadrina vallas registreeritud töötud

Aasta	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Töötute arv	201	133	132	88	76	85	98	91	84

Allikas: Kadrina Vallavalitsus

Kadrina vallas oli 2018. aastal registreeritud 84 töötut. Registreeritud töötute arv on aastate lõikes vähenenud. Kõige rohkem on neid olnud aastatel 2010-2012, kui Eestis viidi majanduskriisi tõttu läbi palju koondamisi.

2.5 Ravikindlustusega kaetud elanike osakaal

Ravikindlustusega kaetud inimeste protsent elanikkonnast saadakse ravikindlustusega kaetud elanike arvu jagamisel aastakeskmise elanike arvuga ning korrutades sajaga.

Tabel 7. Kadrina valla ravikindlustusega kaetud elanikud 2014 – 2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Kadrina vald	4337	4388	4470	4511	4542

Allikas: Eesti Haigekassa

Kadrina vallas oli seisuga 31.12.2018 ravikindlustatud elanike arv 4542. Ravikindlustusega kaetud elanike osakaal (%) oli 2018. aastal 93%.

2.6 Puuetega laste ja täiskasvanute arv

Puue on inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, mis koostoimes erinevate suhtumuslike ja keskkondlike takistustega tõkestab ühiskonnaelus osalemist teistega võrdsetel alustel. Puuded jagunevad: liikumispuue, nägemispuue, kuulmispuue, intellektipuue, kõnepuue, liitpuue ja muu puue, mis on tingitud haiguslikust seisundist, mis omakorda võib olla erineva raskusastmega: keskmine, raske või sügav.

Kadrina vallas esinevate puude tüübid ja laste ja täiskasvanute arv seisuga 30.04.2019:

- liitpuue (13 last /127 täiskasvanut) – mil inimesel on vähemalt kaks puuet ja mis segab või aeglustab inimese tavalist arengut ja/või funktsioneerimist;
- liikumispuue (5 last /118 täiskasvanut) – liikumispuue on otseselt seotud liikumisfunktsiooni häire või kahjustusega või siis halvemal juhul liikumisfunktsiooni puudumisega;
- psüühikahäire (17 last /80 täiskasvanut) – psüühikahäire viitab teatud raskuse ja eripäraga hälvete esinemisele aju psüühilistes funktsioonides, mis põhjustavad subjektiivseid vaevusi (nt. hirmutunne) või halvendavad muul viisil kohanemist reaalsusega (nt hallutsinatsioonid);
- vaimupuue (2 last /45 täiskasvanut) – vaimupuue on eluaegne seisund, mis on kaasasündinud, raske haiguse või trauma tagajärjel tekkinud ning seda ei saa ravida. Piiratud on sellised võimed nagu tunnetus, kõne, motoorika ja sotsiaalsed võimed;
- muu (10 last /46 täiskasvanut) – nt astmaga tuvastatakse nn „muu puue“ (muude funktsioonide kõrvalekalle), rasketel juhtudel mõnikord ka liikumispuue (allikas: Sotsiaalkindlustusamet).

Kõige rohkem esineb Kadrina vallas liitpuudega inimesi, kes vajavad pidevat ja jätkuvat tuge toimetulekuks igapäevaeluga.

2.7 Väljamakstud toimetulekutoetused

Toimetulekutoetus on riigi abi puudusekannatajale, mida maksab kohalik omavalitsus. Hõlmab toimetulekupiiri tagamise toetust ja lisatoetust.

Tabel 8. Toimetulekutoetuste saajad Kadrina vallas 2013-2018

Aasta	Kogusumma, eurodes	Rahuldatud taotlused	Perekondade arv
2018	108553,94	458	56
2017	112248,08	539	75
2016	114062,07	559	82
2015	97824,54	559	84
2014	128683,25	738	99
2013	105 027,15	671	68

Allikas: Kadrina Vallavalitsus

Kadrina vallas rahuldati 2018. aastal 458 taotlust toimetulekutoetuste saamiseks. Toimetulekutoetusi sai 56 perekonda kogusummas 108 553,94 eurot. Toetuste taotluste arv aastate lõikes olnud erinevad. Otsest trendi välja tuua ei saa.

2.7.1 Sotsiaaltoetuste loetelu ja saajate arv

Sotsiaaltoetuste eesmärgiks on luua võimalused Kadrina valla elanike toimetulekuraskuste ennetamiseks, kergendamiseks või kõrvaldamiseks ja seeläbi nende elukvaliteedi parandamiseks.

Tabel 9. Kadrina valla poolt makstavate sotsiaaltoetuste liigid.

Sotsiaaltoetuse liik	Kirjeldus	Sihtgrupp	Piirmäär	Toetuse saajate arv aastas hinnanguliselt
Esimesse klassi astuja toetus	Vastu võetud ja õppima asunud põhikooli esimesse klassi.	Kadrina valla elanike registrisse kantud laps	Koolitarvete komplekti hinna määrab Kadrina Vallavalitsus.	60
Jõulutoetus	Koolieelsetes lasteasutustes käivatele ja põhikoolis (1.–9. klass) õppivatele lastele	Kadrina valla elanike registrisse kantud lapsed ja noored		720
Sünnitoetus	Toetus lapse sünni puhul	Kelle elukoha aadressiks esmakandena on kantud Rahvastiku-registrisse Kadrina vald	Sünnitoetuse määra kinnitab Kadrina vallavolikogu	54
Matusetoetus	Toetus elaniku surma korral	Kelle rahvastiku-registrijärgne elukoht asus Kadrina vallas	Matusetoetuse määra kinnitab Kadrina vallavolikogu	58

Allikas: Kadrina Vallavalitsus

Lisaks eraldatakse Kadrina vallas veel järgnevaid sotsiaaltoetuseid:

- laste õppetoeetus vähekindlustatud perede lastele;
- ühekordset sotsiaaltoetust eraldatakse erandjuhtumitel majanduslike probleemide korral vanemale (nt lapse prillide ostuks);
- toetatakse huvihariduses osalemist;
- erinevad soodustused lasteaia toidukulude tasumisel;
- hooldajatoetust puudega inimese hooldamise eest;
- õpilase sõidusoodustust;
- retseptiravimite ja abivahendite hüvitamiseks;
- vähekindlustatud isikutel aitab vald kanda üldhooldusteenuse kulusid.

2.8 Paikkonnas pakutavad sotsiaalteenused

Vald osutab vajaduspõhiselt sotsiaaltransporditeenust, koduteenust, tugiisikuteenust. MTÜ Kadrina Päevakeskus on avahooldust (päeva- ja koduhooldust) koordineerivaks ja korraldavaks keskuseks Kadrina vallas. Päevakeskusele on leping Kadrina Vallavalitsusega majutuseta sotsiaaltöeteenuste osutamiseks valla eakatele ja puudega inimestele.

Kadrina vallas paikneb OÜ Kadrina Hooldekodu. Hoolduskohti on kuni 50 kliendile. Pakutakse ööpäevaringset hooldusteenust eakatele ja puuetega inimestele.

Vallal on sotsiaalkorterid Kihleveres ja Leikudel. Sotsiaalpindade olemasolu leevendab eluaseme probleeme vähese sissetulekuga, sotsiaalsete probleemidega või puudega inimeste jaoks.

Avalikku saunateenust pakub kohalik saunaklubi MTÜ Kadrina Saunaklubi. Keskmiselt on aastas 44 avalikku saunakorda, mil käib saunas ca 3000 nimest Kadrinast, Rakverest, Tapalt ja kaugemaltki. Enam kui pooled saunaskäijatest on pensionärid ja lapsed. Vähemalt korra aastas on tasuta saunapäev.

2.9 Kogukonna motivaatorid ja elanike kaasamine

Kadrina vallas on mitmeid motivaatoreid, millega kaasatakse kogukonna elanikke:

- "Aasta Tegija" – auhind antakse tunnustusena isikule või ettevõttele, kelle töö, tegevus ja isiklik eeskuju on aasta jooksul silma paistnud erilise tulemuslikkusega ja mõjutanud oluliselt Kadrina valla arengut;
- haridusstipendium – eesmärk on tunnustada Kadrina valla õpilasi ja üliõpilasi edukas uurimis-, teadus- ja/või praktilises ning loovtöös. Lisaks tunnustada tööde juhendajaid tunnustust leidnud töö kohta;
- vastsündinute vastuvõtt – kus iga uus valla ilmakodanik saab mälestuseks hõbesõle, raamatu, lilleõie, millele järgneb ühine koogilaud;
- eakate ülevallaline jõulupidu – meelelahutusprogramm;
- koduste laste jõulupidu – korraldatakse ühisüritus.
- õpetaja ja tugispetsialisti stipendium – eesmärgiks on tagada kvalifitseeritud õpetajate ja tugispetsialistide töötamine valla haridusasutustes ning soodustada uute õpetajate ja tugispetsialistide elama ja tööle asumist Kadrina valda.

Kadrina valla elanikud saavad osaleda erinevates ühistegevustes, mida teostavad: Kadrina Kultuurikoda, Läsna Rahvamaja, Tiigisaare, Neeruti Selts, Kadrina Kirjandusklubi ning teised väiksemad ühingud.

Probleemid:

- Registreeritud töötute osakaal on jätkuval kõrge.

Valdkonna eesmärk: Aktiivse elustiiliga sotsiaalselt sidus elanikkond, kaasatud kogukonnad, võrdsed võimalused.

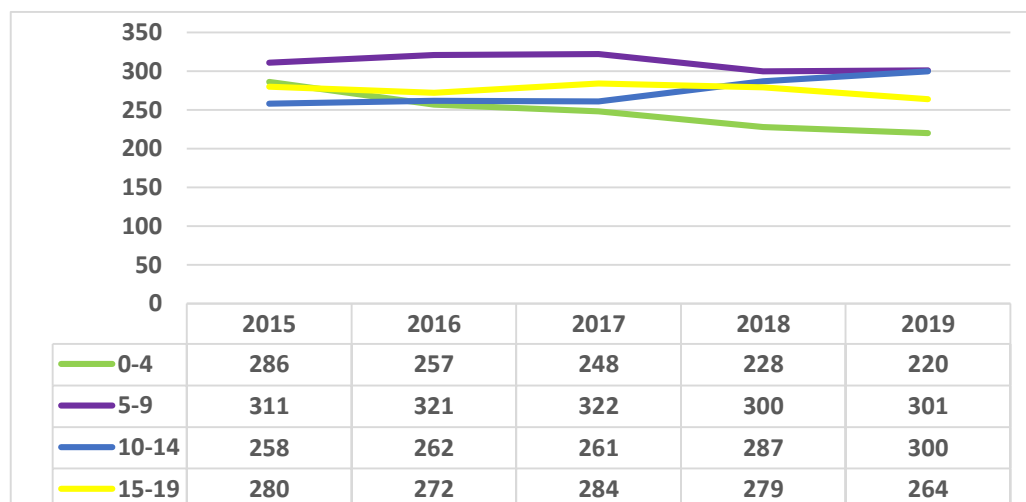
Võimalikud meetmed:

- Toetada koostöö- ja toetusvõrgustike ja huvialaühenduste tegevust, inimeste omaalgatust ning luua sotsiaalset aktiivsust soosiv keskkond.
- Kaasata avalikele ja heakorratöödele töö kaotanud isikuid.

3. LASTE JA NOORTE TURVALINE NING TERVISLIK ARENG

Laste eluterveks ja loovaks arenguks on loodud kaasaegne haridusvõrgustik ning lisaks ambitsioonikale ettevõtlusele toetab valla arengut kodanike aktiivne seltsitegevus läbi eneseteostuse kultuuris, spordis ning aktiivses puhkuses.

3.1 Laste arv omavalitsuses

Joonis 4. Laste arv vanusegrupiti Kadrina vallas 2015-2019

Laste ja noorte arv vallas oli 2019. 1 jaanuari seisuga 1085 last, millest moodustas eelkooliealisi lapsi 25,8% ja kooliealisi lapsi 74,1%.

3.2 Lastele ohutu elu- ja õpikeskkond

Enamkasutatavad teed ja tänavad on valgustatud ja talvisel ajal lumetõrje tagatud. Haridusasutused populariseerivad jalgrattaga liiklemist, Kadrina kooliõuel on suur jalgrattaparkla. Olemasolevatel mänguväljakutel teostatakse regulaarselt kontrolli ja rajatakse uusi mänguväljakuid. Vallas tegutseb Kadrina Raamatukogu 4 filiaaliga ja Kadrina Kultuurikoda, mis hõlmab Kadrina ja Läsna rahvamaja ning Kadrina huvikeskust, lisaks Kadrina Kunstidekool, Ridaküla Seltsimaja jne, kes kõik panustavad kohaliku kultuurielu toimimisse. Üldise heakorra tase on positiivne, Kadrina vallas on palju hooldatud haljasalaseid, olemas on terviserada, kus sõltuvalt aastaajast on võimalik tegeleda suusatamise, jooksmise, kepikõnni, discgolfi ja jalgrattaspordiga. Valla territooriumil on mitmed supluskohad, kus laste järelevalve peab olema tagatud perekonna poolt. Valla haridusasutuste lapsed saavad tasuta ujumiskoolitusi.

Laste ja perede heaolu tagamine toimub kvalifitseeritud spetsialistide poolt ja erinevate valdkondade koostöös. Lastele ja peredele on tagatud turvaline elukeskkond, kus kuritegevus ja õnnetusjuhtumite arv on madal.

3.3 Laste arv haridusasutustes

Kadrina vallas on lastele tagatud alus-, põhi- ja keskkooli omandamine. Kadrina vallas annab alusharidust Kadrina Lasteaed Sipsik, mille rühmad asuvad Kadrina ja Hulja alevikus ning Vohnja Lasteaed-Algkool.

Tabel 10. Laste arv lasteaias

Alusharidusasutus	2015	2016	2017	2018
Kadrina Lasteaed Sipsik Kadrina maja laste arv	196	193	174	160
Kadrina Lasteaed Sipsik Hulja maja laste arv	45	44	37	34
Vohnja Lasteaed laste arv	30	32	27	18

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem

Koolikohustust täidavad kõik valla kooliealised lapsed ja noored.

Tabel 11. Õpilaste arv haridusasutuses

Haridusasutus	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kadrina Keskkool õpilaste arv	556	579	573	585	612	608
Vohnja Lasteaed-Algkool õpilaste arv	13	15	22	22	23	16

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem

3.4 Kooli/ lasteaiaterviseteenuse olemasolu

Kadrina Keskkoolile ja Vohnja Lasteaed-Algkoolile osutab koolitervishoiuteenust AS Rakvere Haigla. Lapsed käivad regulaarselt hambaravikontrollis, selleks osutab teenust Kadrina alevikus asuv Kadrina Hambaravi OÜ. Kadrina lasteaias Sipsik on laste tervise jälgimine pidev ja tähelepanekutest antakse tagasisidet vanematele. Vajadusel suunatakse laps perearsti vastuvõtule või nõustamisele.

3.5 Koolikohustuse täitmine

Koolikohustuse täitmise tagamiseks kohaldab tugimeeskond õppet mõjuva põhjuseta puudunud õpilase suhtes tulenevalt puudumise põhjustest ühte või mitut Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 58 lõikes 3 sätestatud meetmetest. Vastavate meetmete valik otsustatakse tugimeeskonna nõupidamiste käigus. Kui tugimeeskonna poolt rakendatavad meetmed ei avalda mõju või neid ei ole võimalik rakendada põhjusel, et kool ei saa õpilase või vanemaga kontakti, pöördub kool järgmiste meetmete rakendamiseks vallavalitsuse poole.

Koolist aegajalt puudumist ehk rahvakeeles „popitamist“ siiski toimub Kadrina vallas.

Tabel 12. Koolist aegajalt puudujad 2018. aastal

Jaotus	7-14	15-17	Kokku
Poisid	5	4	9
Tüdrukud	1	1	2
Kokku	6	5	11

Allikas: Kadrina Vallavalitsuse lastekaitsepetsialisti andmed

2017/2018 õa oli koolikohustuskomisjoni kutsunud 11 õpilast. Koolikohustuskomisjonis tehti pooltevahelisi kokkuleppeid ning teatud perioodi vältel kontrolliti ka kokkulepetest kinnipidamist.

3.6 Laste ja noortega tegelevad asutused

Kadrina vallas on noortele loodud mitmekülgset võimalust vaba aja veetmiseks ja huvihariduses osalemiseks. Kadrina Kultuurikoja koosseisus tegutsev Noortekeskus pakub noortele erinevaid huviringe, spordiklubid ja spordikeskus võimaldavad tegeleda erinevate spordialadega, lisaks toimuvad veel Kadrina Keskkoolis ja Vohnja Lasteaed-Algkoolis mitmekülgsete huviringid. Kadrina Kunstidekoolis on erinevate erialadega muusika- ja kunstiosakond.

Kadrina vallas on olemas huvihariduse- ja huvitegevuse kava. Toetatakse huvihariduse teenusepakkujaid ja huvikoolides ja -ringides osalejaid.

Noorsootööd pakutakse mitmekülgsetes valdkondades. 2016. aastal viis KOV läbi noorsootöö kvaliteedihindamise. Noortekeskus pakub võimalusi projektilaagrites ja avatud noorsootöös osalemiseks, on liikuva noortekeskuse võimalus vastavalt osalusele. Suviti on võimalus osaleda noortemaleva Eesti Õpilasmaleva Kadrina rühmas. Lisaks on võimalus osaleda noorteorganisatsioonide tegevustes Noored Kotkad ja Kodutütred. Keskkooli õpilasesinduse ja Kadrina valla Noortevolikogu tegevustes.

Probleemid:

- 2015-2018 on laste arv valla lasteaedades olnud langustrendis ehk arvuliselt 271-lt 212-ni.

Valdkonna eesmärk: Laste tervislik ja turvaline areng, terviseteadlikud aktiivsed lapsed, noored ja lapsevanemad.

Võimalikud meetmed:

- Koostöö peredega, arvestades laste erinevaid vajadusi.

4. TERVISLIK ELU-, ÕPI- JA TÖÖKESKKOND

4.1 Keskkonna mõjurid

Puhas keskkond on inimeste tervise ja heaolu jaoks esmatähtis. Samas võib ümbritsevas keskkonnas olla ka tervist negatiivselt mõjutavaid tegureid, näiteks õhusaaste, müra, ohtlikud kemikaalid. Inimeste tervis ja heaolu on tihedalt seotud keskkonna seisundiga. Kvaliteetne looduskeskkond täidab meie põhivajadused, andes meile puhta õhu ja vee, toidutootmiseks sobiva viljaka maa ning tootmises kasutatavad energia ja materjalid.

4.1.1 Õhk

Inimene veedab 80–90% oma ajast siseruumides, sealhulgas ka töökeskkonnas.

- siseõhk – enamus valla asutusi peavad kinni tubakaseadusest tulenevast nõudest siseruumides mittesuitsetamisest.
- peentolm – Kadrina vallas asuvad metalli- ja puidutöötlemiseettevõtted, mis on varustatud tolmukogumise seadmetega. Tänavate ja teede puhastamisel pannakse suurt rõhku kevadel, et talve jooksul kogunenud liiv saaks eemaldatud. Samuti muudetakse tihedama asustusega külasid läbivad teid pidevalt tolmuvabaks.

Välisõhu kvaliteedi määrab õhu puhtus ehk võimalikult väike saasteainete sisaldus.

- välisõhk – välisõhu kvaliteeti mõjutavad saasteallikad on vallas tootmisettevõtted, transport ja hoonete kütmine. Väikeelamutega piirkondades levivad peamiselt kütmisest tingitud saasteained. Realistliku olukorra kaardistamiseks tellib Kadrina vald välisõhu mürakaardi ning sellest lähtuvalt müra vähendamise tegevuskava.

4.1.2 Vesi

Vee tarbimise vajadus sõltub paljudest teguritest, näiteks vanus, kehaline koormus, kliimatilised tingimused. Inimene vajab päevas umbes 2,2–2,8 liitrit vett, sellest toiduga saab ta ligikaudu 1,9–2,4 liitrit.

- joogivee kvaliteet - Kadrina alevikus on kasutusel kolm puurkaevu, kus on veetöötusjaamad. Joogivee kvaliteedi tagamiseks teostatakse kord kvartalis joogivee kontroll. Joogivee ja varustuskindluse kvaliteedi tagamiseks renoveeritakse 2019-2020 aastal Kadrinas ligikaudu 4,5 km veetorusid.
- suplemiskohad – enim kasutatavad suplemiskohad on: Viitna Suurjärv, Neeruti Tagajärv, Kadrina Paisjärv ja Kõverjärv, kus on turvalisuse tagamiseks paigaldatud päästerõngad.
- reovee käitlemine – Kadrina vald asub nõrgalt kaitstud ja kaitsmata põhjaveega aladel, kus pinnasesse võib immutada ainult bioloogiliselt puhastatud heitvett. Probleemiks on hajaasustusega piirkondades asuvates eramajades reovee käitlemine. Kasutusel on kogumismahutid, mille lekkekindlus on teadmata ning rajatud reoveekäitlussüsteemid ei vasta kaasaja nõuetele.

4.1.3 Jäätmed ja jäätmekäitlus

Jäätmekäitluse parema korraldamise eesmärgil on Lääne-Viru maakonna omavalitsuste koostöö tulemusena valminud Lääne-Viru Jäätmekeskus, mille haldamiseks on moodustanud MTÜ Lääne-Viru Jäätmekeskus. Kadrina vallas toimub korraldatud olmejäätmevedu. Taaskasutatavate jäätmete kogumiseks on avalikuks kasutamiseks paigaldatud konteinerid Kadrina ja Hulja alevikes, Orutaguse, Salda, Ridaküla, Vohnja ja Viitna külades.

Taaskasutatavaid jäätmeid (paber, papp, plast-, klaas- ja metallpakend) samuti vanamööblit, autorehve, elektri- ja elektroonikajäätmeid, ohtlikke jäätmeid saavad elanikud üle anda Kadrina jäätmejaamas (Raua tn 2, Kadrina) ja jäätmeid, mida Kadrina jäätmejaamas vastu ei võeta, saavad elanikud viia LääneViru Jäätmekeskusesse (Piira küla, Vinni vald).

Üldiseks probleemiks on prügi ladustamine selleks mitteettenähtud kohtadesse (metsaalused, mahajäänud hoonete ümbrused, Tallinn-Narva mnt trassil asuvad prügikastid jne).

4.2 Transport ja teedevõrk

Kadrina alevikku läbib igapäevaselt tihe bussiühendus, mis teenindab Tapa-Rakvere avalikku ühistranspordi liini. Samuti asub Kadrina alevikus raudteejaam, mis asetseb Tallinn-Narva liinil. Ümberistumisega Tapal saab Kadrinast sõita ka Tartu suunal.

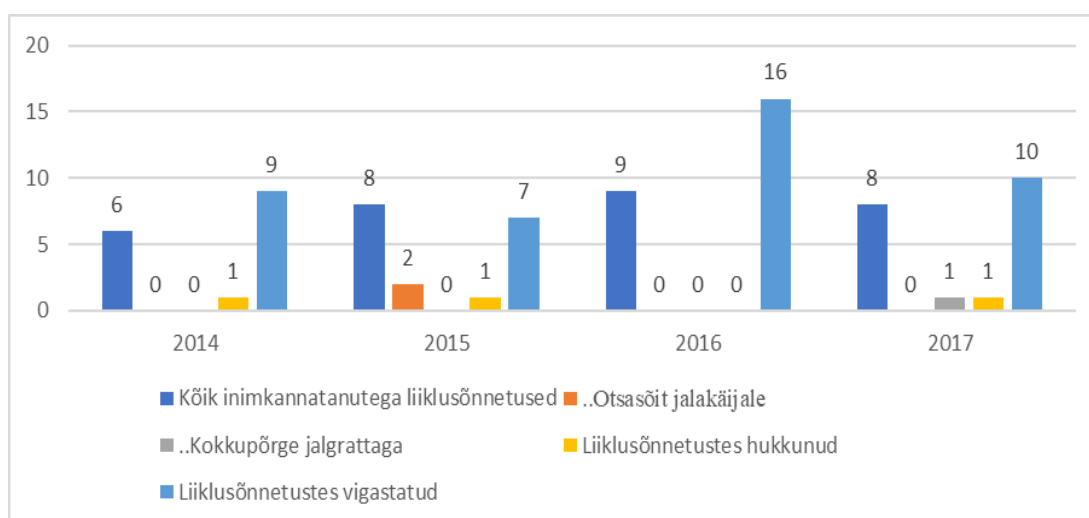
Tänavavalgustus on Kadrina vallas rahuldav, umbes 8km (400 lampi) on valgustatud, valgustid ei ole reguleeritavad vaid kasutuses on hämarlülitid (enamuse vanad 100w lambid). 2020. aastal rekonstrueeritakse veerand kogu tänavavalgustusest.

Ülekäiguradasid on Kadrina alevikus kolm, Hulja alevikus üks, Viitnal neli.

Rajatud on Kadrina-Hulja kergliiklustee pikkusega 6km, valgustus puudub kergliiklustee ulatuses, ainult aleviku jääv osa on valgustatud. Kergliiklustee seisund on väga hea.

4.3 Inimkannatanutega liiklusõnnetused

Kui üldjuhul on Kadrinas turvaline, siis Kadrina puhul on nõrgaks kohaks liiklusturvalisus.

Joonis 5. Inimkannatanutega liiklusõnnetused ning neis hukkunud ja vigastatud Kadrina vallas aastatel 2014-2018 (Allikas, Maanteeamet)

Maanteeameti andmeil on liiklusõnnetusi Kadrina valla territooriumil toimunud nelja aasta lõikes 31 juhtumit. Nendes toimunud liiklusõnnetustes on perioodil 2014-2018 hukkunud kolm inimest.

2018. aastal toimus 6 inimkannatanutega liiklusõnnetust ning kahes õnnetuses juht hukkus.

Toimunud liiklusõnnetustes kannatanuid perioodil 2014-2018 oli aastas kokku kuni 42 inimest. Jalakäijatele otsasõite toimus 2015. aastal kahel juhul ning kokkupõrkeid jalgrattaga 2017. aastal ühel juhul.

Samuti on väga suurel määral tõusnud liikluses kriminaalkorras joobes juhtide tabamise osakaal, mis on tõusnud poole võrra Kui 2017. aastal võeti kriminaalkorras vastutusele vaid 6 joobes juhti, siis 2018. aastal oli joobes juhtide arv 16.

Tabel 13. Liiklusseaduse rikkumised (joobes mootorsõiduki juhtimine)

Jaotus	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kadrina vald	12	16	33	16	20	6	16

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet

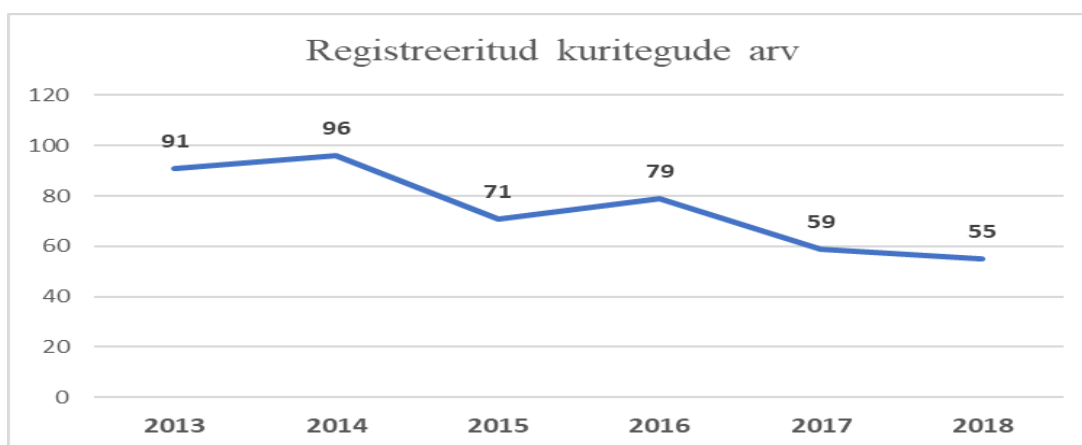
4.4 Kohaliku omavalitsuse alkoholipoliitika ning alkoholi müüvad kauplused

Alkoholi müüvad kauplusi on Kadrina vallas kolm suuremat toidukauplust Kadrina alevikus (Grossi Toidukaubad, Konsum, Meie Toidukaubad) ning söögikohad Viitnal ja Kadrinas. Lisaks on veel kütusetankla ja väiksemad külapoed.

Kohaliku omavalitsuse alkoholi müüvad kauplused järgivad alkoholiseadusest tulenevaid nõudeid.

4.5 Kuritegude arv 1000 elaniku kohta

Registreeritud kuritegude arv on Kadrina vallas võrreldes eelnevate aastatega märgatavalt vähenenud. Turvalisust tõstis ka asjaolu, et Kadrina alevikus oli tööalane konstaabel.

Joonis 6. Registreeritud kuritegude üldarv Kadrina vallas 2013-2018 (Allikas, maakonda teenindav politseiprefektuur)

Kadrina vald on Lääne-Viru maakonnas kõige madalama kuritegevusega piirkond. 2018 aastal pandi siin vallas toime vaid 55 kuritegu. Samuti on Kadrina ainuke piirkond, kus ei ole registreeritud ühtegi kuritegu, mis oleks toime pandud alaealiste poolt. Väärtegude toimepanemiselt asetseb Kadrina maakonna keskpäigas. Kui kuritegude toimepanemine siin tõusnud ei ole viimastel aastatel, siis väärtegude osakaal on tõusnud 2017 aastaga võrreldes 40%.

4.6 Tulekahjudes hukkunute ja vigastatute arv

Päästeameti Ida päästkeskuse statistiliste andmete põhjal ei ole Kadrina vallas toimunud hukkunuga tulekahjusid aastatel 2013-2018.

Kadrina valla osas on päästeteenistused viimastel aastatel registreerinud statistiliselt vähem tulekahjusid kui kümme aastat tagasi. Põhjus võib olla päästeameti ennetustöös. Päästeameti

töötajad korraldavad erinevaid infopäevi ning osalevad ka maakondlikel ohutuspäevadel, kus kodanikele selgitatakse tule levikut, õiget käitumist tulekahju korral ning suitsuandurite vajalikkust kodudes.

4.7 Tulekahjude arv

Tabel 15. Päästeteenistuste registreeritud tulekahjud

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kadrina vald	14	22	22	14	13	18

Allikas: Eesti Statistikaamet

Oluliseks põhjuseks tulekahjude tekkimisel on alkoholi tarbimisest tulenev hooletus.

4.8 Huvitegevuse ja vaba aja veetmise kohad

Kadrina valla elanikele on tagatud head vaba aja veetmise võimalused, milleks on välja arendatud infrastruktuur ja hästi toimivad asutused ning organisatsioonid.

Huvitegevus on koondunud peamiselt üldhariduskoolide juurde, huvikeskusesse ja rahvamajja ning mitmeid tegevusi pakuvad MTÜ-d. Tegutsevad rahvatantsuringid, koorid, lauluansamblid, tehnikaringid, spordiringid. Mõttetegevusi arendatakse maleringis, nuputamis- ja lugemisteemalistes ringides.

Huvikeskuses tegutseb avatud noortekeskus, kus lisaks avatud noorsootööle, viiakse läbi erinevaid projekte, töötubasid ja korraldatakse laagreid. Seal on võimalik turvaliselt ja eesmärgistatult veeta vaba aega, oodata bussi või treeningut. Noorte käsutuses on mitmekesised mängulauad, video- ja lauamängud.

Täiskasvanutele ja eakatele leidub tegevusi Kadrina rahvamajas, kus tegutseb 11 taidlus- ja huviringi: rahvatantsuringidest on esindatud vanem segarühm Kahevahel, naisrühm Omavahel, tantsurühm Vöökudujad ja Vöökudujate memmed.

Eakatele pakub veel tegevusi MTÜ Kadrina Päevakeskus, mille eesmärgiks on edendada ning säilitada suhtlemis- ja tegutsemisaktiivsust sotsiaalsetele riskirühmadele, pakkudes sotsiaalteenuseid ja päevast huvitegevust läbi kultuurilise vabaaja veetmise.

Probleemid:

- Piirkondades asuvate eramajade reovee käitlemine;
- Prügi ladustamine selleks mitteettenähtud kohtadesse;
- Liikluseeskirjade rikkumiste kasv.

Valdkonna eesmärk: Tervist toetav ning turvaline õpi-, elu- ja töökeskkond

Võimalikud meetmed:

- Noorte väärkäitumise ennetusprojekte ja liiklusturvalisuse tõstmisele suunatud tegevusi;
- Kaasajastada reoveekäitlussüsteemid;
- Elanike keskkonnateadlikkuse suurendamine.

5. TERVISLIK ELUVIIS

Tervislikult elamine ja tervislik eluviis sõltub igast inimesest endast. See on seotud eelkõige toitumisega, liikumisega, lisaks ka sõltuvusainete tarvitamisega ja isegi peas keerlevate mõtetega. Tervislik elu koosneb eelkõige füüsilise ja vaimse tervise tasakaalust.

Kadrina valla Lasteaed Sipsik kuulub Tervist Edendavate Lasteaedade (TEL) võrgustikku, mille eesmärk on hoida ja tugevdada lapse tervist ning luua nii lastele kui personalile heaolu toetavad tingimused. Samuti Kadrina Keskkool kuulub Tervist Edendavate Koolide (TEK) võrgustikku, liikmeks olemine tähendab arenemist järjest rohkem sellise kooli poole, kus kõigil on hea ja turvaline olla.

5.1 Füüsiline aktiivsus

Kadrina vallas on palju hooldatud haljasalaid, olemas on terviserajad, kus sõltuvalt aastaajast on võimalik tegeleda suusatamise, jooksmise, kepikõnni, discgolfi ja jalgrattaspordiga. Valla territooriumil on mitmed supluskohad, kus laste järelevalve peab olema tagatud perekonna poolt. Valla haridusasutuste lapsed saavad tasuta ujumiskoolitusi.

5.2 Toitumine

Tervislik toitumine on hästi korraldatud Vohnja Lasteaed-algkoolis, kus valmistab süüa väga sihikindel ja tervist edendav kokk. Toit valmistatakse värsketest ja maalähedastest toorainetest, mille eesmärk on pakkuda lastele tervislikku ja mitmekülgset maitseelamust.

Toitlustajana tegutseb valla teistes haridusasutustes Stadnik Toitlustuse OÜ. Toidumenüü valmistamisel järgitakse Sotsiaalministri 15.01.2008 määrusega nr 8 „Tervisekaitseõuded toitlustamisele koolieelses lasteasutuses ja koolis”. Pakutav toit on vaheldusrikas ja valmistatud võimalikult naturaalistest toiduainetest, esindatud on toiduained enamikust toiduainete gruppidest, mis soodustab tervislikku toitumist.

5.4 Helkuri kasutamine

Helkurite kasutajate osakaal on üldiselt rahuldav. Valla enamikul lastest on helkur riiete külge riputatud, seda ei saa aga öelda vanemate inimeste kohta. Pimedatel teedel liikudes tasuks lisaks helkurile kanda ka erksavärvilisi või heledaid riideid, helkurvesti või laternat.

5.5 Tervisealase teabe kättesaadavus

Kadrina vallas saab tervisealase teabe kohta informatsiooni perearstikeskusest. Teavet levitatakse ka erinevate koostööpartnerite kaudu (kool, lasteaiad, sotsiaaltöötajad, Päevakeskus), lisaks levitab tervisealast informatsiooni kohalik ajaleht Kodukant.

5.6 Tervislikku eluviisi toetavad üritused paikkonnas

- „Ümber Paisjärve jooks“ – korraldab MTÜ Huviklubi Nelson, mis on mõeldud nii lastele kui ka täiskasvanutele, osalejate arv on ca 300.
- „Võistkondlik NATO test“ – Kadrina ettevõtte HAKA Plast ja Sihtasutuse Kadrina Spordikeskus koostöös toimub juba viimased kuus aastat kevadel maikuu, Kadrina Keskkooli staadionil, umbes 60-70 osalejat.
- „Aktiivseliikumise kuu“ – üritust veab Kadrina Keskkool ja SA Kadrina Spordikeskus, mis toimub sept-okt keskpaigas, kuni 1000 osalejat.

- „Kadrina valla suusapäev“ – KOV algatusel, millest võtab osa umbes 40 osalejat
- „Mehed liikuma“ – maakonnapõhine liikumis sari, mis on mõeldud eelkõige meestele, osalejad kuni 50.
- „Tamsalu-Neeruti maraton“ – on vabatehnikas sõidetav suusamaraton, mida korraldab MTÜ Huviklubi Nelson, sponsorite ja toetajate kaasabil.

Probleemid:

- Täiskasvanute tervise- ja riskikäitumise kohta andmed puuduvad. On vaja viia läbi vastavad uuringud kohalikul tasandil.
- Ükskõikne suhtumine helkuri kasutamisse.

Valdkonna eesmärk: Füüsiliselt aktiivse elustiiliga, tasakaalustatult toituv ja terviseteadlikult käituv valla elanikkond.

Võimalikud meetmed:

- Läbi viia tervisekäitumise uuring kohalikul tasandil;
- Jagada valla meenetena helkureid.

6. TERVISETEENUSED

6.1 Tervishoiuteenused

Esmatasandi meditsiinilist teenindamist osutab Kadrina vallas OÜ Kadrina Tervisekeskus. Tervisekeskuses töötab kolm perearsti ja üks asendusarst. Perearstide nimistutes on 01.01.2019 seisuga kokku 5630 isikut. Perearstide nimistutes on patsiente ka naaberomavalitsustest: Tapa, Haljala, Rakvere vallast, Rakvere linnast ja mujalt Eestist. Osutatakse koduõendusteenust. Töötab hambaravikabinet. Ravimeid saavad patsiendid osta kohalikust apteegist. Eriarsti kättesaadavus küll kohapeal puudub, kuid lähim võimalus eriarsti külastamiseks on Rakveres või Tapal.

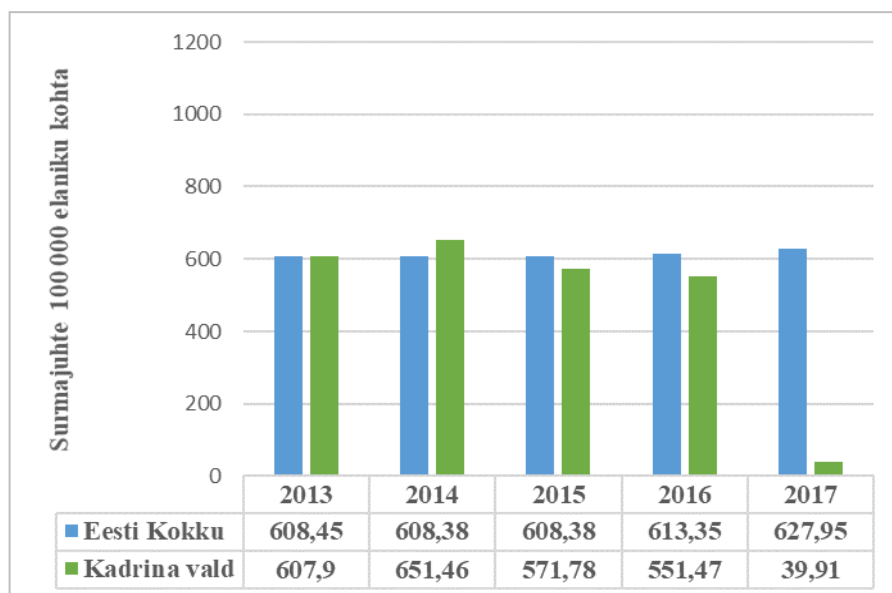
6.2 Nõustamisteenused

Kadrina valla elanikel on võimalus saada kodukohast järgnevaid nõustamisteenuseid:

- psühholoogiline nõustamine (sh. perenõustamine) – Kadrina Keskkooli psühholoog;
- erivajadustega laste nõustamine – Kadrina Keskkooli HEV koordinaator;
- sotsiaalse toimetuleku sh. finantsalane nõustamine – KOV;
- seksuaalnõustamine – Kadrina Tervisekeskus;
- toitumisalane nõustamine – Kadrina Tervisekeskus;
- sõltuvusest loobumise nõustamine (*suitsetamine, alkoholism, narkomaania*) – KOV.

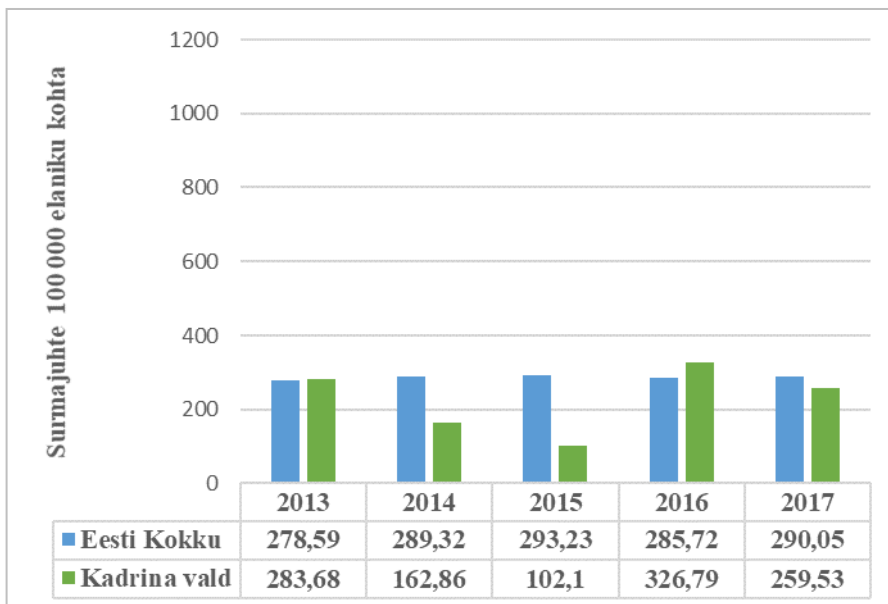
6.3 Rahvastiku terviseseisund

Rahvastiku terviseseisundi osas on võrreldud Kadrina valla ja Eesti keskmist näitajat aastate lõikes ja põhjuste kaupa.

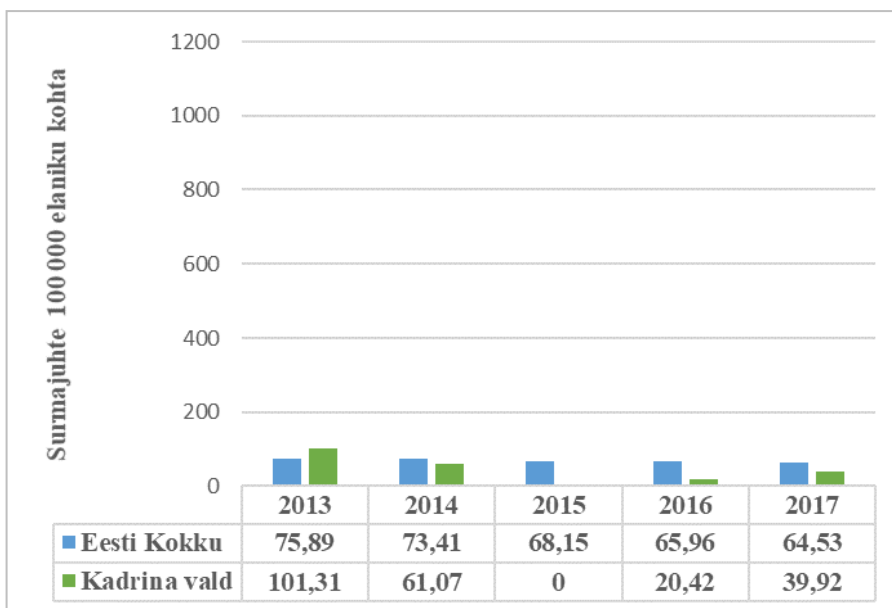
Joonis 7. Suremuskordaja vereringeelundite haigustesse (Allikas, Tervise Arengu Instituut)

Võrreldes Kadrina valla ja Eesti keskmist suremuskordaja näitajat vereringeelundite haigustesse, siis Kadrina vallas on kohati suremuskordaja vereringeelundite haigustesse kõrgem kui Eesti keskmine näitaja.

Joonis 8. Suremuskordaja pahaloomulistes kasvajatesse (Allikas, Tervise Arengu Instituut)

Võrreldes suremuskordaja näitajat pahaloomulistes kasvajatesse, siis 2015. aastal oli olukord võrreldes Eesti keskmisega langusetrendis, kuid 2016. aastal oli trend taas kasvamas.

Joonis 9. Suremuskordaja välispõhjustesse (Allikas, Tervise Arengu Instituut)

Suremuskordaja välispõhjustesse (õnnetusjuhtumid, mürgistused ja traumad) on viimaste aastate jooksul tunduvamalt madalam kui Eesti keskmine näitaja. See näitab kogukonna head tööd keskkonna turvalisusele ja inimtegevuste tähelepanekutele.

Probleemid: Enamik nõustamisteenuseid on kättesaadavad maakonna keskses.

Valdkonna eesmärk: Kõigile valla elanikele on tagatud esmatasandi arstiabi teenus ja juurdepääs eriarsti ning rehabilitatsiooniteenustele.

Võimalikud meetmed: Toetada käimasolevaid ja uusi projekte.

7. TERVISE- JA HEAOLU TEGEVUSKAVA AASTATEKS 2020-2023

Eesmärgid, indikaatorid, tegevussuunad ja tegevused	Teostamise AEG (täpsusta), vajadusel täpsustav tegevus				Teostajad	
	2020	2021	2022	2023	Vastutav organisatsioon	Kaasatavad partnerid
Eesmärk 1. Jätkusuutlik vald, paikne elanikkond. Indikaatorid: <ul style="list-style-type: none"> Majanduslikult aktiivsed üksused/ ettevõtted Keskmine brutotulu Ülalpeetavate määr Registreeritud töötuse määr Ravikindlustusega kaetud Välja makstud toimetulekutoetused ühe elaniku kohta 						
Tegevussuund 1.1 Sotsiaalne sidusus ja kaasamine						
Tegevus 1.1.1 Külaseltside ja kogukondade eestvedajate märkamine ja tunnustamine	pidev				KOV	
Tegevus 1.1.2 Elanike elukvaliteedi tõstmine	pidev				KOV	
Tegevus 1.1.3 Toimetulekuraskustes perede nõustamine ja koolitamine	pidev				KOV, sotsiaaltöötajad, vabavõimeühendused	
Eesmärgid, indikaatorid, tegevussuunad ja tegevused	Teostamise AEG (täpsusta), vajadusel täpsustav tegevus				Teostajad	
	2020	2021	2022	2023	Vastutav organisatsioon	Kaasatavad partnerid
Eesmärk 2. Laste ja noorte turvaline ning tervislik areng Indikaatorid: <ul style="list-style-type: none"> Laste arv omavalitsuses Laste arv haridusasutustes Kooli/ lasteaia terviseteenuse olemasolu Laste ja noortega tegelevad asutused 						
Tegevussuund 2.1 Lastele ohutu elu- ja õpikeskkond						

Tegevus 2.1.1 Tagada vajalike teenuste (alus-, alg- ja põhihariduse) kättesaadavus ning kõrge kvaliteet.	pidev				KOV, haridusasutused	
Tegevus 2.1.2 Koostöö peredega, arvestades laste erinevaid vajadusi.	pidev				KOV, haridusasutused, vabaihendused	lastevanemad
Tegevus 2.1.2 Logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse kättesaadavus ja tagamine	pidev				KOV, Kool	
Tegevus 2.1.3 Ülevallalise HEV laste tugikeskuse struktuuri väljatöötamine	x				KOV, haridusasutused	
Eesmärgid, indikaatorid, tegevussuunad ja tegevused	Teostamise AEG (täpsusta), vajadusel täpsustav tegevus				Teostajad	
	2020	2021	2022	2023	Vastutav organisatsioon	Kaasavad partnerid
Eesmärk 3. Tervislik elu-, õpi- ja töökeskkond						
Indikaatorid:						
<ul style="list-style-type: none"> Keskkonna mõjurid Liiklusõnnetustes hukkunute ja vigastatute arv Huvitegevuse ja vaba aja veetmise kohad 						
Tegevussuund 3.1 Tervist toetav ning turvaline õpi-, elu- ja töökeskkond						
Tegevus 3.1.1 Käivitada ennetusprojekte ja liiklusturvalisuse tõstmisele suunatud tegevusi.	pidev				KOV, vabaihendused	
Tegevus 3.1.2 Kaasajastada reoveekäitlussüsteemid		x			KOV, KKM	majaomanikud
Tegevus 3.1.3 Elanike keskkonnateadlikkuse suurendamine	pidev				KOV, vabaihendused	
Eesmärgid, indikaatorid, tegevussuunad ja tegevused	Teostamise AEG (täpsusta), vajadusel täpsustav tegevus				Teostajad	
	2020	2021	2022	2023	Vastutav organisatsioon	Kaasavad partnerid
Eesmärk 4. Tervislik eluviis						
Indikaatorid:						
<ul style="list-style-type: none"> Füüsiline aktiivsus Toitumine Tervislikku eluviisi toetavad üritused paikkonnas 						

Tegevussuund 4.1 Füüsiliselt aktiivse elustiiliga, tasakaalustatult toituv ja terviseteadlikult käituv valla elanikkond.						
Tegevus 4.1.1 Läbi viia tervisekäitumise uuring kohalikul tasandil.		x				KOV, Tervisekeskus
Tegevus 4.1.2 Elanike terviseteadlikkuse tõstmine	pidev					KOV, Kool, vabaühendused
Tegevus 4.1.3 Terviseraja arendamine	pidev					KOV, vabaühendused
Eesmärgid, indikaatorid, tegevussuunad ja tegevused	Teostamise AEG (täpsusta), vajadusel täpsustav tegevus				Teostajad	
	2020	2021	2020	2023	Vastutav organisatsioon	Kaasavad partnerid
Eesmärk 5. Tervise teenused Indikaatorid: Tervishoiuteenused Nõustamisteenused						
Tegevussuund 5.1 Kõigile valla elanikele on tagatud esmatasandi arstiabi teenus ja juurdepääs eriarsti ning rehabilitatsiooniteenustele.						
Tegevus 5.1.1 Toetada käimasolevaid ja uusi projekte	pidev					KOV, vabaühendused
Tegevus 5.1.2 Tervisealase teabe/info levitamine eesmärgiga väärtustada tervist	pidev					KOV, Tervisekeskus
Eesmärgid, indikaatorid, tegevussuunad ja tegevused	Teostamise AEG (täpsusta), vajadusel täpsustav tegevus				Teostajad	
	2020	2021	2022	2023	Vastutav organisatsioon	Kaasavad partnerid
Eesmärk 6. Profiili protsessi järjepidevuse tagamine						
Tegevussuund 6.1 Profiili ja tegevuskava uuendamine						
Tegevus 6.1.1 Tervise- ja heaoluprofiili ning tegevuskava uuendamine				x		KOV profiili partnerid

KOKKUVÕTE

- Kadrina valla terviseprofiilist selgub, et pea pool elanikkonnast on koondunud elama Kadrina alevikku, kus pakutakse peamiseid teenuseid ja tervisespordi võimalusi.
- Kadrina valla elanike arv on aastate lõikes vähenenud. Olukord võib muutuda kui on valmimas kaasaegsemad ehitised ning loodud võimalused uute elamuhoonete rajamiseks.
- Kadrina valla elanikele on tagatud head vaba aja veetmise võimalused, milleks on välja arendatud infrastruktuur ja hästi toimivad asutused ning organisatsioonid
- Vallas tegutseb üks gümnaasium, üks algkool ja kaks munitsipaal lasteaeda
- Võime öelda, et Kadrina vald on turvaline kuna statistika andmetel toimub meil kõige vähem kuritegevusi võrreldes Lääne-Viru maakonna teiste linnadega.
- Kadrina valla haridusasutused kuuluvad tervist edendavatesse võrgustikesse, eesmärgiks paikkonnas edendada tervislikku elulaadi ning kujundada turvalist sotsiaalset ja füüsilist keskkonda.
- Tervisekeskuse teenuseid arendatakse pidevalt ning peatselt valmib uus ja paremate võimalustega tervisekeskus.
- Kadrina vald on kaasaegne, atraktiivne ja keskkonnasõbralik piirkond, mis pakub meeldivat elukeskkonda kõikidele kogukonna liikmetele ning külalistele.

KASUTATUD ALLIKAD

Eesti Statistikaamet [www.stat.ee]

Kadrina valla arengukava 2019-2035

Kadrina Vallavalitsuse ametniku väljavõtted rahvastikuregistrist

Kadrina Vallavalitsuse sotsiaalalaspetsialistide väljavõtted

Kriminaalpoliitika statistika ja uuringud [<http://www.kriminaalpoliitika.ee/statistika-ja-uuringud>]

Maksu- ja Tolliamet [www.emta.ee]

Politsei- ja Piirivalveamet [www.politsei.ee]

Päästeameti Ida päästkeskuse statistika [www.rescue.ee]

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaas [<http://pxweb.tai.ee/esf/pxweb2008/Dialog/sta>]

